

УДК 657

JEL classification: M4

Надія ХОРУНЖАК

доктор економічних наук, професор,
кафедра обліку і оподаткування,
Західноукраїнський національний
університет, Україна

ORCID:0000-0001-7434-5456

Researcher ID H-3779-2017

Світлана СИСЮК

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри обліку і оподаткування,
Західноукраїнський національний
університет, Україна

ORCID: 0000-0001-6697-1289

Researcher ID H-2909-2017

© Надія Хорунжак, Світлана Сисюк, 2020

Отримано: 01.11.2020 р.

Прорецензовано: 14.11.2020 р.

Рекомендовано до друку: 16.12.2020 р.

Опубліковано: 16.12.2020 р.

Ця стаття розповсюджується на умовах ліцензії Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0, яка дозволяє необмежене повторне використання, розповсюдження та відтворення на будь-якому носії, за умови правильного цитування оригінальної роботи.

Надія Хорунжак (Україна)

Світлана Сисюк (Україна)

ОБЛІК МУЗЕЙНИХ ЕКСПОНАТІВ: ДОСВІД РЕСПУБЛІКИ ПОЛЬЩА

АНОТАЦІЯ

Вступ. В умовах кризовості суб'єктам господарювання, в тому числі державного сектору загалом, і музейним закладам, зокрема, надзвичайно важливо максимально використовувати усі наявні важелі оптимізації діяльності. Облік, як інформаційне джерело управління використанням ресурсів, безумовно, відіграє в таких питаннях важливу роль. Музейні предмети – один з основних видів активів музейних закладів. Від раціональності їх обліку та контролю залежить ефективність використання бюджетних коштів.

Метою статті є вивчення та критичний аналіз досвіду ведення бухгалтерського обліку музейних предметів у Республіці Польща та обґрунтування перспектив застосування аналогічних підходів в Україні.

Методи (методологія). У дослідженні застосовані загальнонаукові методи, зокрема теоретичного узагальнення та аналізу – для встановлення можливостей застосування позитивного польського досвіду ведення бухгалтерського обліку музейних предметів (необоротних активів) в Україні.

Результати. За результатами проведених досліджень висвітлено досвід організації обліку придбання музейних предметів, що наявний в Республіці Польща. Охарактеризовано специфіку класифікації, оцінки та визнання придбаних музейних предметів у складі активів, запропоновано їх класифікацію, обґрунтовано підходи до відображення цих цінностей у системі рахунків бухгалтерського обліку.

Хорунжак Н., Сисюк С. Облік музейних експонатів: досвід республіки Польща. *Економічний аналіз*. 2020. Том 30. № 3. С. 220-227.

DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2020.03.220>

Ключові слова: бухгалтерський облік; державний сектор; активи; структура; основні засоби; музейні предмети; інвестиції; досвід; удосконалення.

UDC 657

Nadiya Khorunzhak (Ukraine)
Svitlana Sysiuk (Ukraine)

JEL classification: M4

Nadiya KHORUNZHAK

*Doctor of Economics, Professor,
Department Accounting and Taxation
West Ukrainian National University, Ukraine*
ORCID:0000-0001-7434-5456
Researcher ID H-3779-2017

Svitlana SYSIUK

*PhD in Economics, Associate Professor,
Department Accounting and Taxation
West Ukrainian National University, Ukraine*
ORCID:0000-0001-7434-5456
Researcher IDH H-2909-2017

© Nadiya Khorunzhak, Svitlana Sysiuk, 2020

Received: 01.11.2020
Revised: 14.11.2020
Accepted: 16.12.2020
Online publication date: 16.12.2020

This is an Open Access article, distributed under the terms of the Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 license, which permits unrestricted re-use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original work is properly cited.

ACCOUNTING OF MUSEUM EXHIBITS: THE EXPERIENCE OF THE REPUBLIC OF POLAND

ABSTRACT

Introduction. In times of crisis, it is extremely important for business entities, including the public sector in general, and museum institutions in particular to make the most of all available levers for optimizing activities. Accounting as an information source for resource management, of course, plays an important role in such matters. Museum objects are one of the main types of assets of museum institutions. The efficiency of the use of budget funds depends on the rationality of their accounting and control.

The purpose of the article is to study and critically analyze the experience of accounting for museum objects in the Republic of Poland and substantiate the prospects for the application of similar approaches in Ukraine.

Methods (methodology). General scientific methods, in particular theoretical generalization and analysis, were used to establish the possibilities of applying the positive Polish experience of accounting for museum objects (non-current assets) in Ukraine.

Results. According to the results of the research, the experience of organizing the accounting of the acquisition of museum objects, which is available in the Republic of Poland, is highlighted. The specifics of classification, evaluation and recognition of acquired museum objects as part of assets are characterized, their classification is proposed, approaches to the reflection of these values in the system of accounting accounts are substantiated.

Khorunzhak, N. & Sysiuk, S. (2020). Accounting of museum exhibits: the experience of the republic of Poland. *Economic analysis*, 30 (3), 220-227.

DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2020.03.220>

Keywords: accounting; public sector; assets; structure; fixed assets; museum objects; investments; experience; improvement.

Вступ

Діяльність музейних закладів, як і інших суб'єктів господарювання, пов'язана з низкою проблемних аспектів, котрі вимагають вирішення. Багато з них стосуються організації залучення відвідувачів, формування інформаційного середовища, здатного зацікавити туристів тощо. Однак найбільший вплив на результативність музейних закладів має оптимізація витрат, раціональне витрачання наявних ресурсів. У Республіці Польща в 2019 році функціонувало 959 музеїв та музейних філій (на 1,5% більше, ніж у 2018 році), які відвідали 40,2 млн. осіб. Найбільша кількість музеїв та відвідувачів була зафіксована у Мазовецькому та Малопольському воєводствах. Кількість відвідувачів музею на 1000 осіб становила 1048 осіб. Цікавою практикою для популяризації музеїв є «Ночі музеїв», тобто надання можливості їх безкоштовного відвідування. У 2019 році у них взяли участь 798,7 тис. осіб. Слід зауважити, що більшість музеїв в Польщі належать до державного сектору (77,1%), і для більшості з них засновниками й організаторами є органи місцевого самоврядування (81,7%) [11].

Ряд цінностей, що експонуються в музеях, є національним багатством країни. Зважаючи на це, питанням їх обліку приділяється особлива увага. У Польській республіці, як і в Україні правильність ведення обліку музейних предметів і колекцій знаходиться під контролем не лише державних, а й громадських організацій. Подібність обох країн щодо питань обліку полягає також у тому, що основним нормативним актом, який регламентує організацію бухгалтерського обліку загалом, а також правильність записів музейних цінностей (колекцій), в тому числі в контексті зобов'язань, є Закон про бухгалтерський облік. Однак є й низка відмінностей, котрі можуть бути ефективно використані як позитивний досвід, що спрятиме поліпшенню організації бухгалтерського обліку музейних предметів в Україні.

Публікації, присвячені проблематиці обліку музейних предметів, представлені в українській науковій думці не надто численно. Серед дослідників, котрі проявляють постійний інтерес до цієї тематики, слід назвати вчених як Калюга Є. В., Капучак І. О., Ковальчук А. О., Стрижова В. Г., Тупчієнко М. П., Хмелевська А. В. [2; 3; 4; 9; 10] та деякі інші. При цьому слід акцентувати увагу на тому, що слід розмежовувати публікації залежно від змісту та спрямування облікової роботи.

Здебільшого наявні публікації присвячені обліку музейних фондів, який ведеться без дотримання принципу подвійного запису, тобто не з позиції власне системи бухгалтерського облікового відображення цінностей. В науковій спільності

такий облік ще називають фондовим. Його призначення полягає в ретельному документуванні усіх музейних експонатів та предметів, опису їх специфічних характеристик, веденні відповідних книг тощо, але цю роботу виконує не бухгалтер, а спеціальна особа без такого статусу та з іншою відповідальністю.

Щодо бухгалтерського обліку, то оскільки в Україні переважна більшість музеїв знаходиться у державній власності, тож тих вчених, котрі акцент своїх досліджень покладають на суб'єкти державного сектору, можна автоматично вважати дослідниками і в сфері обліку музейних фондів. Серед них можна назвати таких вчених як Атамас П. Й., Дідик А. М., Ловінська Л. Г., Лемшовський В. І., Лень В. С., Метелиця В. М., Михайлов М. Г., Свірко С. В., Сисюк С. В., Славкова О. П., Телегунь М. І. та багато інших.

Попри посилення інтересу до вивчення проблем обліку в державному секторі, що викликані його реформуванням, запровадженням національних облікових стандартів і Плану рахунків бухгалтерського обліку для державного сектору, а також вирішенням стратегічного питання формування єдиної системи управління державними фінансами, суттєва прогалина продовжує залишатися в такій більш вузькій площині як облік музейних фондів.

Мета статті

Метою статті є вивчення та критичний аналіз досвіду ведення бухгалтерського обліку музейних предметів у Республіці Польща та обґрунтування перспектив застосування аналогічних підходів в Україні.

Виклад основного матеріалу дослідження

Наші дослідження свідчать, що в Республіці Польща досить ретельно ставляться до обліку музейних предметів. При цьому слід зауважити, що щодо цього процесу у бухгалтерів виникає багато запитань, вирішення яких відбувається у досить специфічний спосіб. Окрім надання інформації з посиланням на відповідні нормативні документи, організовуються публічні обговорення проблематики за участю провідних вчених і практиків, а також низки державних і освітніх інституцій.

Так, наприклад, у зв'язку з неодноразовими запитаннями щодо правильності запису музейних колекцій у контексті зобов'язань, котрі випливають із Закону про бухгалтерський облік, Національний інститут музеєзнавства та захисту колекцій спільно з Польською асоціацією музейних винахідників у 2019 році створив робочу групу, до якої були залучені досвідчені музеєзнавці-інвентарники та бухгалтери з музеїв різного типу. Група займалася

дослідженням питання організації обліку, в тому числі зокрема в контексті визначення початкової вартості та вартості на дату придбання пам'ятки, звіренням залишків на кінець фінансового року та періодичним контролем відповідності записів фактичному стану (інвентаризації). За результатами досліджень був проведений семінар за участю фахівців, зайнятих на посадах музейних працівників

і бухгалтерів, які ділилися своїм досвідом і, тим самим, взяли участь у розробці єдиних передових практик у галузі реєстрації колекцій в контексті бухгалтерського обліку.

На потребу в проведенні таких організаційних заходів вказує офіційна статистика Республіки Польща (рис. 1).

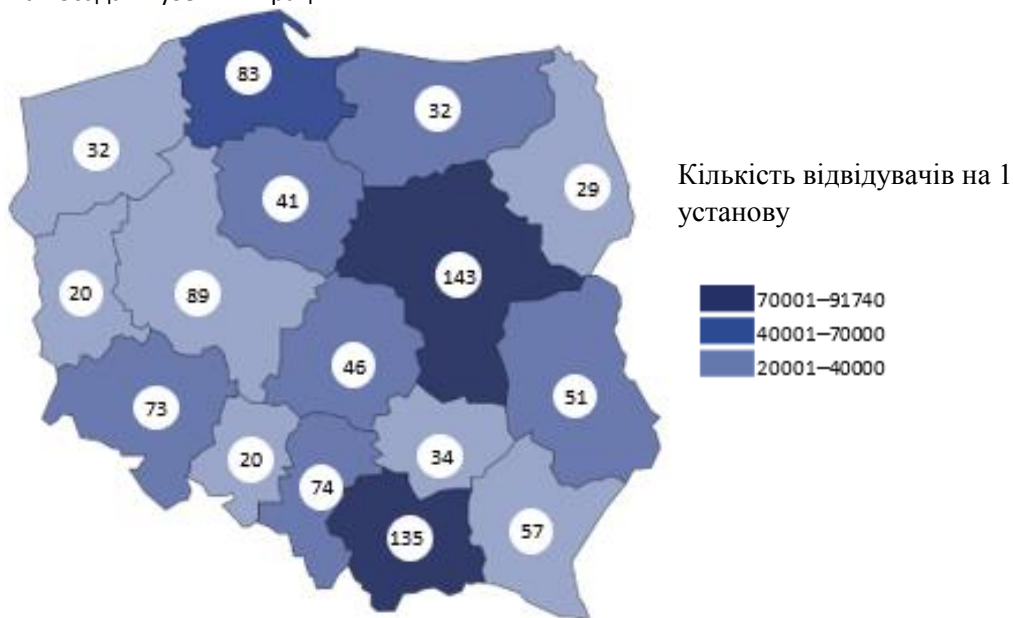

Рис 1. Музеї та музейні філії Республіки Польща у 2019 році

Джерело: [11].

Як бачимо в країні функціонує значна кількість музеїв та їх філій, окрім того загальна кількість музейних колекцій в 2019 році становила 22,6 млн.

предметів, а найбільшу частину становили музейні експонати в галузі археології (22,3%) (рис. 2).

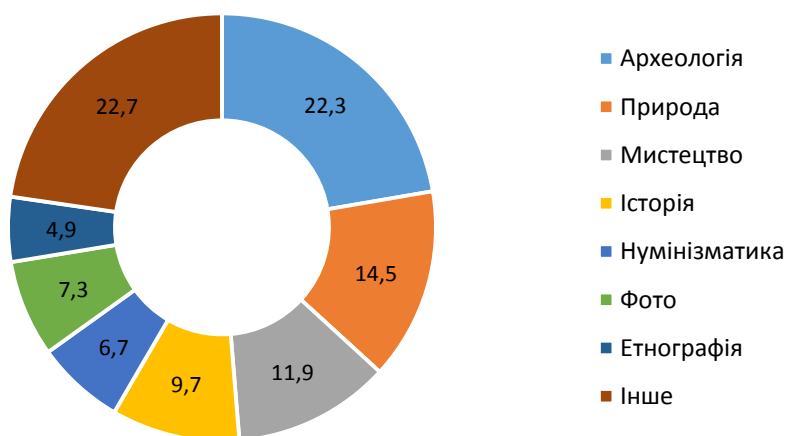

Рис.2. Структура музейних експонатів за видами у 2019 році (станом на 31 грудня)

Джерело: [11].

Як бачимо, і численність й різноманіття музейних предметів і цінностей, вимагає ретельного та якісного обліку. Окрім того, специфічним для Польської Республіки є

використання музеїв для проведення освітніх та культурних заходів. Зокрема, у 2019 році найчастіше організовувались музейні уроки (80,9 тис.) (рис. 3.)

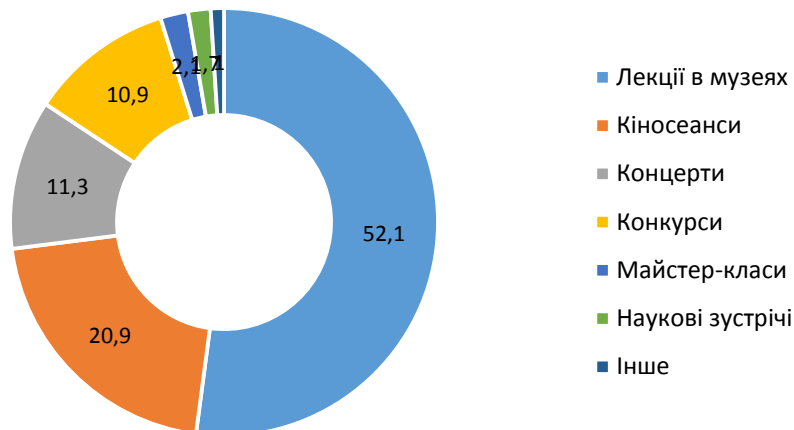

Рис. 3. Структура культурно-освітньої діяльності музеїв та музейних філій у 2019 році

Джерело: [11]

Зважаючи на специфіку провадження діяльності, яка окрім основної (зі збору та презентації колекцій), включає вищезазвані, а також низку інших напрямів, надзвичайно важливо забезпечити належне збереження музейних предметів (цінностей). Найбільш вагомою основою раціонального обліку та контролю такого роду ресурсів (з позиції бухгалтерського обліку більш правильним є вживання терміну «активів») є їх класифікація. Одним з її видів може бути розмежування за видами, що репрезентовані на рисунку 2, що поданий нами вище. Однак, як свідчить польська облікова практика, бухгалтерська класифікація, наприклад, творів мистецтва залежить від мети їх придбання. Саме цей факт визначає у складі яких активів вони будуть обліковуватися. Окрім того, зазвичай при прийнятті рішення щодо придбання того чи іншого експонату, зокрема твору мистецтва, музейні заклади керуються тим чи матимуть вони майбутні вигоди з такого надбання (інвестування).

Найперше, на що слід звернути увагу, це те, що усі придбання обліковуються з використанням бухгалтерських книг. При цьому, якщо організація, котра придбаває цінність, сподівається, що її вартість зросте, зараховує її на рахунок «Інші довгострокові інвестиції» або на рахунок «Інші короткострокові інвестиції» (залежно від виду інвестицій).

Суб'єкти музейної діяльності, зокрема державного сектору, як і в Україні (але у нас – це лише окремі суб'єкти, а не усі), мають право вільні кошти вкладати на певні цілі. Гривінська Я. [12], висвітлюючи питання відображення творів мистецтва в бухгалтерських книгах, стверджує, що польські компанії можуть розглядати твори мистецтва як інвестицію вільних грошей, сподіваючись на збільшення їх вартості. У цьому випадку придбані роботи класифікуються як інвестиції та відображаються в розділі «Довгострокові інвестиції» або «Короткострокові інвестиції». Однак іноді придбання твору мистецтва ототожнюють із прагненням суб'єкта господарювання мати основний засіб, наприклад, художній твір, що є дизайном інтер'єру. В такому разі він ідентифікуватиметься як прикраса, а тому його слід віднести до основних засобів (фондів). Якщо твори мистецтва плануються до майбутнього продажу, то вони відображаються в бухгалтерському обліку на рахунок «Товари».

В Законі Польської Республіки «Про бухгалтерський облік» [13] в ст. 3 (загальні положення) п.17 подається визначення поняття «інвестиції», під якими слід розуміти «активи, що утримуються суб'єктом господарювання з метою отримання від них економічної вигоди в результаті збільшення вартості активів, доходу у вигляді відсотків, дивідендів (акцій у прибутку) або інших вигід, включаючи комерційні операції, зокрема

щодо фінансових активів і нерухомості, інших цінностей і нематеріальних активів, які суб'єктом господарювання не використовуються, але утримується ним для досягнення цих переваг».

Іншими словами господарюючі суб'єкти, в тому числі в державному секторі, можуть придбати, скажімо твори мистецтва, розглядаючи їх як інвестицію або інвестицію, яка має принести економічну вигоду в результаті збільшення їх вартості. Такі твори, що класифікуються як інвестиції та відповідають умовам їх визнання, можуть бути, як уже зазначалося, довгостроковими або короткостроковими й повинні обліковуватися на відповідних бухгалтерських рахунках (аналітичний рахунок «Художні твори» до рахунків «Інші довгострокові інвестиції» або «Інші короткострокові інвестиції»).

При цьому щодо довгострокових інвестицій застосовується, як і в Україні положення про строк використання не менше, ніж 12 місяців з дати взяття на баланс. Окрім цього при оцінці такого активу за основу беруть вартість придбання за мінусом збитків від знецінення (зменшення корисності або справедливості вартості). А також статтю 28 вищезгаданого Закону [13] дозволяється проводити переоцінку вартості, яка була взята за ціною придбання такої інвестиції до ринкової вартості, тобто до справедливої вартості».

Якщо актив належить до групи основних засобів (ідентично як в Україні актив, що обліковується на

рахунку 11 «Музейні фонди»), то результат переоцінки призводить до підвищення їх вартості до рівня ринкових цін, збільшують при цьому резерв переоцінки (фонд). Зниження вартості раніше переоціненої інвестиції до суми, на яку на цей рахунок було збільшено резерв переоцінки, зменшує цей капітал [12]. В Україні наразі така практика відсутня, хоча загалом колишня практика, яка була притаманна українському обліку до прийняття національних стандартів, зокрема в питанні використання субрахунку № 401 «Фонд у необоротних активах» (за видами). Однак на даний момент чинні вимоги щодо ведення обліку в державному секторі такого підходу не місять.

Не менш цікавим є той факт, що в польській обліковій практиці до основних фондів господарюючого суб'єкта може бути включений художній твір, якщо він відповідає визначенню основних засобів, що міститься в Законі про бухгалтерський облік [13]. При цьому останній обліковується за ціною придбання, котра включає в себе і витрати, пов'язані з придбанням (тобто витрати на транспортування, навантаження, розвантаження, страхування в дорозі тощо, що були здійснені до дати уведення цінності в експлуатацію (користування).

Приклад бухгалтерських проводок наведено в таблиці 1.

Таблиця 1. Кореспонденція рахунків з відображення музейного предмета (картини, строк використання складає до 12 місяців)

№ п/п	Зміст господарської операції	Дебет	Кредит	Сума, зл.
1	Придбана на аукціоні за вільні кошти картина вводиться в експлуатацію	«Інші довгострокові інвестиції» аналітичний рах. «Художні твори»	«Інші рахунки» (в банку)	55 000
2	Оцінка на дату балансу – збільшення інвестиційної вартості	«Переоцінка інвестицій» аналітичний рах. «Художні твори»	«Резерв переоцінки»	3 000
3	Продаж картини	«Інші рахунки»	«Фінансовий дохід»	60 000
4	Списання картини з балансу	«Резерв переоцінки» і одночасно «Фінансові витрати»	«Оновлення вартості інвестицій» «Інші довгострокові інвестиції»	3 000 55 000

Примітка. Сформовано на основі [12].

Відображення музейних предметів, зокрема творів мистецтва в бухгалтерських книгах з використанням бухгалтерських рахунків має певну специфіку і в частині їх ідентифікації в якості короткострокових інвестицій. Так, якщо

господарюючий суб'єкт набуває витвір мистецтва як інвестицію з наміром зберегти його у компанії протягом періоду менше 12 місяців з дати балансу або з дати його придбання, така інвестиція розглядається як короткострокова.

Короткотермінові інвестиції оцінюються за ринковою ціною (вартістю) або за собівартістю (вартістю), або ринковою ціною, залежно від того, яка з них нижча, а короткострокові інвестиції, для яких відсутній активний ринок, – за справедливою вартістю [12].

Як бачимо, польська система бухгалтерського обліку має в своїй основі правила, що зафіксовані у Законі «Про бухгалтерський облік». Попри те, що існує і державний реєстр музейних предметів, суб'єкти господарювання, що провадять музейну діяльність, здійснюють облікове відображення таких предметів з дотриманням елементів методу бухгалтерського обліку.

Практика зарахування музейних предметів на баланс, дозволяє більш ефективно контролювати такі цінності, а тому її поширення в Україні теж було б доцільним (зокрема щодо об'єктів, котрі відносяться до предметів мистецтва та природознавства, старовини і народного побуту та експонати наукового, історичного і технічного значення й облік котрих здійснюється в порядку,

встановленому для обліку таких цінностей у державних музеях, та які включені до складу Музейного фонду України [1].

Висновки та перспективи подальших розвідок

Висновки та перспективи подальших розвідок у даному напрямку повинні бути скеровані на пошук шляхів удосконалення бухгалтерського обліку музейних предметів, як активів суб'єкта господарювання. Польський досвід в цьому контексті слід визнати як позитивний приклад, що дозволить вирішити багато проблемних питань в українській обліковій практиці. В перспективі, окрім дослідження процесів комп'ютеризації обліку, актуальними є проведення наукових пошукувань, пов'язаних з такими важливими аспектами, як оподаткування та амортизація музейних предметів. Щодо цих питань також є багатий польський досвід, яким можна скористатися й визначити можливості його адаптації до української практики.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Інструкція з організації обліку музейних предметів: Наказ Міністерства культури України від 21.07.2016 р. № 580.
2. Калюга Є., Герасименко О. Вартісна оцінка музейних предметів. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка*. 2018. № 5(200) С. 19-26.
3. Коваленко О. В. Особливості обліку культурних цінностей у бюджетних установах. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2015. Випуск 10. Частина 2. С. 183-186.
4. Ковальчук А. О. Оцифрування музейних фондів для внутрішнього використання. Організаційно-правові аспекти: методичні рекомендації. Київ: Національний музей історії України. 2019. 13 с.
5. Ляшенко А. Музейні фонди: порядок обліку. *Uteka*. 12.03.2018 р. URL: <https://uteka.ua/ua/publication/budget-13-byudzhzet-buxgalterskij-uchet-otchetnost-i-kaznachejskoe-obsluzhivanie-52-muzejnje-fondy-poryadok-ucheta>.
6. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку основних засобів суб'єктів державного сектору: Наказ Міністерства фінансів України від 23.01.2015 р. №11. URL: http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/archive/main?cat_id=83023.
7. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 121 «Основні засоби»: Наказ Міністерства фінансів України від 12.10.2010 р. № 1202. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1017-10>.
8. Положення про Музейний фонд України: постанова Кабінету Міністрів України від 03.11.2010 р. №1007. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1147-2000-%D0%BF#Text>.
9. Тупцієнко М. П. Музеезnavство: система обліку та наукової обробки музейних фондів: методичні вказівки до вивчення дисципліни ОКР бакалаврів спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа». Кропивницький: ЦНТУ, 2018. 19 с.
10. Хмелевська А. В., Стрижова В. Г., Капучак І. О. Організація обліку в музейних установах. *Вісник Хмельницького національного університету*, 2009, № 6, Т. 1, С. 191-196.
11. Działalność muzeów w 2019 roku. Główny Urząd Statystyczny. URL: https://stat.gov.pl/download/gfx/portalinformacyjny/pl/defaultaktualnosci/5493/12/3/1/dzialalnosc_muzeow_w_2019_roku.docx.
12. Grywińska J. Jak wykazać w księgach rachunkowych dzieła sztuki. Portal Infor.PL. URL: <https://bwxja6d7ojfturp3mwe3sdrs5y-hw4pqoxzcs7yk-ksiegowosc-infor-pl.translate.googleusercontent.com/translate/47733/Jak-wykazac-w-ksiegach-rachunkowych-dziela-sztuki.html>.
13. O rachunkowości : Ustawa z dnia 29 września 1994 r. Nr 121 poz. 591. Opracowano na podstawie t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 217. URL: <http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU19941210591/U/D19940591Lj.pdf>.

REFERENCES

1. Instruksiiia z orhanizatsii obliku muzeinykh predmetiv (2016) [Instructions for organizing the accounting of museum objects]: Nakaz Ministerstva kultury Ukrainy No580 [in Ukrainian].
2. Kaliuha, Ye., & Herasymenko, O. (2018) Vartisna otsinka muzeinykh predmetiv [Valuation of museum objects]. *Visnyk Kyivskoho natsionalnoho universytetu imeni Tarasa Shevchenka*, 5(200), 19-26 [in Ukrainian].
3. Kovalenko, O. V. (2015) Osoblyvosti obliku kulturnykh tsinnosti u biudzhetykh ustanovakh [Features of accounting for cultural values in budgetary institutions]. *Naukovyi visnyk Khersonskoho derzhavnogo universytetu*, 10(2), 183-186 [in Ukrainian].
4. Kovalchuk, A. O. (2019) Otsyfruvannia muzeinykh fondiv dlia vnutrishnoho vykorystannia. Orhanizatsiino-pravovi aspekty [Digitization of museum funds for internal use. Organizational and legal aspects]: metodychni rekomendatsii. Kyiv: Natsionalnyi muzei istorii Ukrainy [in Ukrainian].
5. Liashenko, A. (2018) Muzeini fondy: poriadok obliku [Museum funds: the order of accounting]. *Uteka*. URL: <https://uteka.ua/ua/publication/budget-13-byudzheth-buxgalterskij-uchet-otchetnost-i-kaznachejskoe-obsluzhivanie-52-muzeinye-fondy-poryadok-ucheta> [in Ukrainian].
6. Metodychni rekomendatsii z bukhhalterskoho obliku osnovnykh zasobiv subiektiv derzhavnogo sektoru (2015) [Methodical recommendations on accounting of fixed assets of public sector entities]: Nakaz Ministerstva finansiv Ukrainy No11. URL: http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/archive/main?cat_id=83023 [in Ukrainian].
7. Natsionalne polozhennia (standart) bukhhalterskoho obliku v derzhavnomu sektori 121 «Osnovni zasoby» (2010) [National Regulation (Standard) of Public Sector Accounting 121 "Fixed Assets"]: Nakaz Ministerstva finansiv Ukrainy No1202. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1017-10> [in Ukrainian].
8. Polozhennia pro Muzeinyi fond Ukrainy (2010) [Regulations on the Museum Fund of Ukraine]: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy No1007. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1147-2000-%D0%BF#Text> [in Ukrainian].
9. Tuptionsenko, M. P. (2018). Muzeieznavstvo: systema obliku ta naukovo obrobky muzeinykh fondiv [Museum studies: the system of accounting and scientific processing of museum funds]: metodychni vkazivky do vyvchennia dystsypliny OKR bakalavrii spetsialnosti 029 «Informatsiina, biblioteczna ta arkhivna sprava». Kropyvnytskyi: TSNTU [in Ukrainian].
10. Khmelevska, A. V., Stryzhova, V. H., Kapuchak, I. O. (2009) [Organization of accounting in museum institutions] Orhanizatsiia obliku v muzeinykh ustanovakh. *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu*. 6. T. 1. S.191-196 [in Ukrainian].
11. Działalność muzeów w 2019 roku (2019). Główny Urząd Statystyczny. URL: https://stat.gov.pl/download/gfx/portalinformacyjny/pl/defaultaktualnosc/5493/12/3/1/dzialalnosc_muzeow_w_2019_roku.docx [in Polish].
12. Grywińska J. (2020) Jak wykazać w księgach rachunkowych dzieła sztuki. Portal Infor.PL. URL: <https://bwxja6d7ojfturp3mwe3sdrs5y-hw4pqoxzcs7yk-ksiegowosc-infor-pl.translate.goog/porady-prawne/47733,Jak-wykazac-w-ksiegach-rachunkowych-dziela-sztuki.html> [in Polish].
13. O rachunkowości (1994) : Ustawa z dnia 29 września 1994 r. Nr 121 poz. 591. Opracowano na podstawie t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 217. URL: <http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU19941210591/U/D19940591Lj.pdf> [in Polish].